

Bilag

Indhold:

- Bilag 0: Resumé af kommentarer fra referencegrupper m.fl. til samlet udkast til rapport om styringsanalysen
- Bilag 1: Kommissorium for analyse af uddannelsesområdets styringssystem
- Bilag 2: Deltagere i udvalget for analyse af uddannelsesområdets styringssystem
- Bilag 3: Styringsanalysens referencegrupper
- Bilag 4: Forslag til fremtidig sammensætning og udpegning af bestyrelserne på de enkelte institutionsområder

Rapportens øvrige bilag og baggrundsmateriale, herunder rapporter om eksterne delundersøgelser og referencegruppernes skriftlige bidrag og kommentarer, kan læses på webadressen <http://www.uvm.dk/kommunalreform/styringsanalyse/forside.htm?menuid=40>

Bilag 0

Resumé af kommentarer fra referencegrupper m.fl. til samlet udkast til rapport om styringsanalysen

Baggrund

Udvalget for styringsanalysen har sendt et samlet rapportudkast til kommentering hos analysens tre referencegrupper med repræsentanter fra uddannelsessektoren. Der henvises til bilag 3 om referencegrupperne.

I det følgende resumeres de modtagne kommentarer til rapportudkastet. De enkelte høringssvar, som danner grundlag for resumeet, kan læses på web adressen <http://www.uvm.dk/kommunalreform/styringsanalyse/forside.htm?menuid=40>

Modtagne svar

Alle tre referencegrupper har afgivet fælles og internt enige høringssvar. Dog har Bestyrelsesforeningen for CVU samt VUC forstanderforeningen afgivet særskilte kommentarer vedrørende punktet om bestyrelsessammensætning, jf. nedenfor.

Foruden referencegruppernes kommentarer er modtaget kommentarer fra Udvalget for de Grundlæggende Social- og Sundhedsuddannelser og fra Amtsrådsforeningen.

Generelt

Analysen modtages generelt positivt af referencegrupperne for henholdsvis bestyrelsesforeninger og lederforeninger, der betegner analysen som god og grundig, og man erklærer sig enig i de problemstillinger, der rejses. Lærerorganisationerne udtrykker derimod kritik af analysen, som ifølge lærerorganisationerne ikke lever op til kommissoriet, især hvad angår fokus på uddannelsernes kvalitet. Amtsrådsforeningen anfører, at analysen repræsenterer en ukritisk tilgang til statsligt selveje, og at problemstillinger bl.a. vedrørende manglende koordinering og samarbejde mellem institutioner behandles utilstrækkeligt. Amtsrådsforeningen foreslår, at der anvendes samme model for institutionssamarbejder i relation til ungdomsuddannelserne.

Lederforeningerne ser positivt på rapportens målsætninger, men finder også, at det bliver en meget stor opgave at udmønte rapportens indhold, og der udtrykkes bekymring for kompleksiteten i et nyt styringssystem. Det anføres, at man finder det meget væsentligt at tilstræbe enkelhed og gennemsigtighed i styring og rapporteringskrav, og at nøgleordet i udmøntningen bør være forenkling.

Opsummering af særlige kritikpunkter

Forslaget om at reducere bestyrelsernes størrelse mødes af kritik fra både bestyrelsesforeningerne og lederforeningerne. Imod forslaget fremføres især, at forslaget indebærer en (for stor) reduktion af parternes repræsentation i bestyrelserne. Det vurderes væsentligt at opretholde parternes repræsentation med tilstrækkelig vægt. Samtidig betvivles den positive effekt af forslaget om mindre bestyrelser. Lederforeningerne vurderer endvidere, at de interne medlemmer

(medarbejdere og elever/studerende) især i mindre bestyrelser vil blive overrepræsenterede.

Fra lederforeningernes side rejses endvidere kritik af *for ufleksible rammer for bestyrelsessammensætningen*, som ikke tager højde for, at institutionerne har forskellige behov. Eksempelvis vurderes det ikke hensigtsmæssigt, at alle institutioner skal have bestyrelsesmedlemmer fra både kommunalbestyrelser og regionsråd. Samtidig savnes af nogle institutioner repræsentation af arbejdsmarkedets parter.

Bestyrelsesforeningerne og lederforeningerne er endvidere kritiske over for forslaget om at indføre *statsligt selveje* for alle institutionerne og *sanktionsforslaget* om, at Undervisningsministeriet får mulighed for at give institutionsbestyrelsen pålæg om at indsætte en af ministeriet godkendt ekstern ansvarlig for eksamen/uddannelsesforløb. Det anføres, at de to forslag er uklare og giver anledning til væsentlig betænkelighed, og at de bør drøftes nærmere.

Lærerorganisationernes kritik vedrører især *selve analysearbejdet*, som ikke vurderes at have tilstrækkelig fokus på sikring af undervisningskvalitet. Lærerorganisationerne kritiserer taxametersystemet for at indeholde negative kvalitetsincitament, og bloktilskudsprincippet kritiseres for at indebære en risiko for, at undervisningsmidler ikke anvendes til formålet.

Opsummering af kommentarer vedrørende de enkelte forslag

1. Forslag om generel styrkelse af bestyrelsesarbejdet

(bl.a. gennem kodeks for godt bestyrelsesarbejde, styrket ledelsesinformation)

Bestyrelsesforeningerne støtter forslaget om, at der udarbejdes et sæt anbefalinger om godt bestyrelsesarbejde.

Lærerorganisationerne ønsker præciseringer bl.a. af, at den daglige leders forpligtelse til at indhente råd også bør omfatte pædagogisk råd.

2. Forslag om bestyrelsessammensætning

(professionalisering af bestyrelsen via ændret bestyrelsessammensætning, bl.a. færre paritetisk udpegede medlemmer og flere uafhængige i generelt mindre bestyrelser. Udelukkelse af MF'er i bestyrelserne af habilitetsmæssige årsager.)

I underbilag vedlægges en oversigt, som sammenfatter udvalgets forslag til fremtidig bestyrelsessammensætning i såvel de eksisterende som de nye institutioner.

Indførelse af kompetenceprofiler

Bestyrelsesforeningerne tilkendegiver, at de er enige i forslaget om, at bestyrelserne skal udarbejde en kompetenceprofil, og at denne skal anvendes i forbindelse med udpegning af medlemmer. Bestyrelsesforeningerne foreslår i den forbindelse, at der indføres bevillinger til efteruddannelse af bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsesforeningerne er endvidere enige i, at bestyrelserne skal selvsupplere sig ift. manglende kompetencer ud fra bestyrelsens kompetenceprofil. Det ønskes imidlertid, at der kun afsættes én, højst to pladser hertil.

Lærerorganisationerne udtrykker kritik af princippet om selvsupplering med henvisning til, at bestyrelsens legitimitet bl.a. som forvaltere af offentlige uddannelser for offentlige midler bringes i fare.

Paritetsprincipper på erhvervsskoleområdet

Bestyrelsesforeningerne udtrykker kritik af, at forslaget om bestyrelsessammensætning indebærer en reduktion af parternes repræsentation. Især forslaget om at gøre bestyrelserne mindre kritiseres, mens forslaget om at afsætte pladser til sikring af fornødne kompetencer findes relevant, selv om dette også indebærer en reduktion i parternes repræsentation.

Bestyrelsesforeningerne argumenterer med, at parterne har ansvaret for størsteparten af uddannelserne og deres indhold, og at det derfor er vigtigt, at de også på det lokale plan har væsentlig medindflydelse. Der henvises til, at den danske uddannelsesmodel har vist sin styrke ved, at den landsdækkende uddannelsespolitik og –regulering kan udføres smidigt på institutionerne med støtte fra bestyrelserne med deres repræsentation fra arbejdsmarkedets parter.

Mindre bestyrelser (6-10 medlemmer)

Både bestyrelsesforeningerne og lederforeningerne udtrykker kritik af forslaget om mindre bestyrelser. Dels vil mindre bestyrelser resultere i en omfattende reduktion af parternes repræsentation på erhvervsskoleområdet, idet der samtidig skal afsættes pladser til bestyrelsens selvsupplering ift. manglende kompetencer. Dels rejses tvivl om, at bestyrelser på 6-10 medlemmer er mere effektive end de nuværende, som normalt har en størrelse på 6-12 medlemmer.

Lederforeningerne fremfører det yderligere argument imod at gøre bestyrelserne mindre, at det problem, de ser med overrepræsentation af interne medlemmer (medarbejdere og elever/studerende), bliver større, jo mindre bestyrelserne skal være.

Bestyrelsesforeningerne og lederforeninger er på den baggrund enige om, at bestyrelsernes nuværende størrelse på 6-12 bør opretholdes.

Bindinger vedr. bestyrelsessammensætningen på tværs af institutionsforskelle

Lederforeningerne finder de bindinger, som er indeholdt i forslaget, uhensigtsmæssigt stramme, og der stilles forslag om, at de forskellige institutioner gives større frihed til at sammensætte bestyrelserne med udgangspunkt i behov. Eksempelvis vurderes det ikke hensigtsmæssigt, at alle institutioner skal have bestyrelsesmedlemmer fra både kommunalbestyrelser og regionsråd. Samtidig savnes af nogle institutioner repræsentation af arbejdsmarkedets parter.

Medarbejder- og elev-/studentrepræsentanter

Lederforeningerne anfører, at forslaget om repræsentation af institutionens medarbejdere og elever/studerende på i alt 4 personer (heraf to med og to uden stemmeret) vil resultere i en overrepræsentation af interne medlemmer, især hvis bestyrelserne skal gøres mindre. Det foreslås på den baggrund, at der alene bliver én repræsentant fra hver af de to grupper. Der henvises til, at begge grupper har mulighed for brugerindflydelse gennem andre af institutionens organer. Lederforeningerne finder det endvidere uacceptabelt, at der i udvalgets forslag opereres med medlemmer fra samme valggruppe hhv. med og uden stemmeret.

Bestyrelsesforeningerne er enige i udvalgets forslag om, at to medlemmer udpeget af hhv. medarbejdere og elever/studerende bliver ordinære medlemmer med stemmeret. Det fremhæves dog, at der er et problem mht. inhabilitet i forbindelse med lokalforhandlinger om løn og arbejdsforhold og spørgsmål om eleverne/de studerendes forhold. Der påpeges behov for, at der udarbejdes særlig vejledning herom.

Lærerorganisationerne fremfører det synspunkt, at alle 4 repræsentanter for medarbejdere og elever/studerende bør have stemmeret.

Øvrige repræsentanter

Lærerorganisationerne finder ikke, at kommunalbestyrelsernes repræsentation med 1 medlem er tilstrækkelig. Endvidere ønsker man indført bestemmelser om repræsentation bl.a. af forældre på ungdomsuddannelserne, kultur- og erhvervsliv og grundskolesektoren.

Særlige bemærkninger vedrørende de enkelte institutionssektorer

CVU Bestyrelsesforeningen gør særskilt opmærksom på, at man er enig i udvalgets forslag til bestyrelsessammensætning på CVU-området.

VUC forstanderforeningen gør særskilt opmærksom på, at forslaget om, at erhvervsskolesektoren er repræsenteret i VUCs bestyrelser, er uheldigt, idet sektoren udgør en af VUCs nærmeste konkurrenter. Forslaget vurderes derfor at indebære en risiko for habilitetsproblemer. Samarbejde og koordinering foreslås i stedet at finde sted i regi af det lovpligtige institutionssamarbejde, uddannelsesudvalg mv.

Amtsrådsforeningen bemærker, at det forekommer uhensigtsmæssigt, at erhvervsskolesektoren er repræsenteret i VUCs bestyrelse, mens det omvendte ikke gør sig gældende.

Udvalget for de Grundlæggende Social- og Sundhedsuddannelser finder forslaget om bestyrelsessammensætning på deres område mangelfuldt, idet arbejdstagerside i forslaget ikke er repræsenteret i bestyrelsen. Man finder det væsentligt, at repræsentanter fra begge af arbejdsmarkedets parter inddrages i bestyrelsesarbejdet.

3. Forslag om indførelse af kvalitetssystemer og auditering generelt, øget brug af akkreditering

4. Forslag om indførelse af ressourceregnskab som led i en samlet forenklet rapportering

5. Forslag om indførelse af brugerdeklarationer til elever og studerende

Der er fra alle tre referencegrupper generel enighed om forslagene til styrkelse af informationsgrundlaget (forslag 3, 4 og 5).

Lederforeningerne understreger, at det er væsentligt, at forslagenes intention om også at resultere i en forenkling af rapporteringskravene realiseres i praksis. Der gives udtryk for bekymring over for kompleksiteten i et nyt styringssystem. Det understreges, at rapporteringskravene hidtil er præget af mange enkeltstående og ukoordinerede rapporteringskrav, hvilket er unødigt ressourcekrævende.

Lærerorganisationerne kritiserer forslaget vedr. auditering for at være for mangelfuldt beskrevet. For så vidt angår forslag om akkreditering, vurderes det væsentligt, at Undervisningsministeriet fortsat er garant for den nationale kvalitet og standard, og at dette ikke udliciteres.

6. Forslag om styrket tilsyn

(styrket kvalitetsindikatorberedskab)

Lederforeningerne anfører, at de outputorienterede kvalitetsindikatorer, som der for øjeblikket arbejdes med at indføre i Undervisningsministeriets kvalitetstilsyn, ikke tegner et billede af institutionernes arbejde og kvaliteten heraf. I videreudviklingen af målingerne, som foreslået af udvalget, bør målinger på output ske på baggrund af værdier for input, fx eleverne/de studerendes faglige og sociale udgangspunkt.

Lærerorganisationerne vurderer, at anvendelse af kvalitetsindikatorer vil ske på bekostning af fokus på de faglige miljøer og spørgsmålet om, hvordan fagene og undervisningen kvalitetssikres og videreudvikles. Ligesom lederforeningerne peger lærerorganisationerne endvidere på, at outputindikatorer bør sættes i relation til institutionernes input.

7. Forslag om nye sanktioner

(bl.a. indsatsaftaler og mulighed for at give pålæg om at indsætte en af ministeriet godkendt ekstern ansvarlig for eksamen/uddannelsesforløb)

Bestyrelsesforeningerne er enige i, at der kan være behov for at justere de nuværende sanktionsmuligheder. Det nævnes, at foreningerne tidligere har været inddraget i høring over Undervisningsministeriets udkast til sanktionspolitik, og at de uklarheder i oplægget, som bestyrelsesforeningerne påpegede i den forbindelse, endnu er uafklarede. Det anbefales på den baggrund, at drøftelserne fortsættes.

Lederforeningerne anfører, at forslaget om, at Undervisningsministeriet får mulighed for at give institutionsbestyrelsen pålæg om at indsætte en af ministeriet godkendt ekstern ansvarlig for eksamen/uddannelsesforløb, er uklart.

Lederforeningerne stiller sig uforstående over for konstruktionen og påpeger, at det vil være indgribende i forhold til bestyrelsens ansvar over for Undervisningsministeriet, hvilket udgør en væsentlig grundpille i selvejet. Sanktionsforslaget vurderes at give en uklar ledelsesstruktur i forhold, som bør være en sag mellem bestyrelsen og den daglige ledelse.

8. Forslag om tidssvarende roller og formaliseret dialog og samarbejde mellem ministerium og institutionssiden

Alle tre referencegrupper ser meget positivt på forslaget om at indføre mere faste og formaliserede rammer for systematisk dialog og forpligtende samarbejde mellem Undervisningsministeriet og institutionssiden.

Lærerorganisationerne udtrykker kritik af, at lærerorganisationerne ikke nævnes som dialogpart.

9. Forslag om grundtilskudsreform

(i højere grad baseret på udbud og med udkantsgrundtilskud)

Lederforeningerne er enige i, at grundtilskud er et velegnet redskab til udmøntning af politiske målsætninger om institutionsstrukturen. Lederne påpeger samtidig, at der i erhvervsskolesektoren kan findes adskillige eksempler på, at det er endog meget omkostningskrævende fx ved en fusion at opretholde en lukningstruet institutions lokale uddannelsessted. På den baggrund kan man ikke tilslutte sig, at en ny grundtilskudsmodel skal være udgiftsneutral, hvis dette betyder, at meget omkostningskrævende ønsker om at opretholde lokale uddannelsessteder skal finansieres gennem omfordeling mellem institutionerne og uden tilførsel af yderligere ressourcer. Det understreges, at der er behov for at klarlægge, hvilke institutioner der på baggrund af opstillede kriterier kan forventes at have særlige behov.

Lærerorganisationerne udtrykker kritik af, at forslaget om grundtilskud er formuleret for løst. Lærerorganisationerne udtrykker bekymring for, at de nye selvejende institutioners nye administrative opgaver vil kræve ressourcer på bekostning af undervisningen, og efterlyser på den baggrund en sikring af, at midler, som er tænkt brugt til undervisning, også bruges hertil.

10. Taxametersystemet

(forenkling af brugen af særtaxametre)

Bestyrelsesforeningerne og lederforeningerne ser meget positivt på forslaget om at gennemgå det eksisterende taxametersystem med sigte på at sanere det nuværende antal tildelingsparametre til fordel for de ordinære taxameterbevillinger.

Der udtrykkes generelt ønske om en øget grad af fælles og gennemsigtigt grundlag for beregning af taxametrene. I den forbindelse foreslår lederforeninger, at der etableres en model for beregning af taxametre indeholdende taxametrets bestanddele.

Rådet for Grundlæggende Social- og Sundhedsuddannelser ønsker, at der afsættes midler til særlig indsats i forhold til svage elevgrupper. Udvalget foreslår endvidere etableret et samarbejdstaxameter til samarbejde mellem sosu-skoler og praktiksteder.

11. Harmonisering af selvejelovgivning

(indførelse af statsligt selveje på institutioner for erhvervsrettet uddannelse, CVU'er og enkeltstående MVU-institutioner med sigte på at harmonisere institutionernes forhold til forvaltningsloven, offentlighedsloven m.fl.)

Bestyrelsesforeningerne er enige i det ønskelige i at harmonisere rammerne for institutionernes forvaltning, men finder forslaget særdeles uklart og derfor vanskeligt at kommentere. Det understreges, at forslagets forskellige aspekter bør tydeliggøres og drøftes nærmere. Bl.a. bør det drøftes, om en fuldstændig omfattelse af forvaltningsloven, offentlighedsloven m.fl., som foreslået af udvalget, er en optimal løsning, eller om delvis omfattelse er den bedste løsning. Bestyrelsesforeningerne påpeger endvidere, at betegnelsen "statslig" om selvejeformen er misvisende, og det anbefales, at den fjernes, så det fælles udtryk bliver "selvejende institutioner".

Lederforeningerne er ligeledes enige i sigtet med harmonisering, men er samtidig meget kritiske over for forslaget. Det anføres, at institutionerne vil fratages nogle af de frihedsgrader, som er "det ægte" selvejes kendetegn, og som har været en succes. Det er opfattelsen, at harmonisering snarere bør ske ved, at de nye selvejende institutioner omfattes af samme vilkår som de nuværende selvejende institutioner.

Både bestyrelsesforeningerne og lederforeninger fremhæver, at ændringen vil betyde en væsentlig forøgelse af institutionernes administrative opgaver, som bør få indflydelse på fastsættelsen af taxametret for fællesomkostninger.

Bestyrelsesforeningerne fremsætter endvidere ønske om, at det bliver muligt for bestyrelserne at tegne sædvanlig bestyrelsesansvarsforsikring i takt med, at opgaver og ansvar forøges.

Underbilag: Sammenfatning af udvalgets forslag til fremtidig bestyrelsessammensætning i såvel de eksisterende som de nye selvejende institutioner

Sammenfatning af konkrete forslag til fremtidig bestyrelsessammensætning	Gymnasier og hf-kurser	Voksenundervisningscentre (VUC)	Social- og sundhedsskoler (SOSU)	Institutioner for erhvervsrettet uddannelse	CVU-sektoren og enkeltstående MVU-institutioner
Udpegede medlemmer:					
En el. flere kommunalbestyrelser i forening	1	1	1	1	1
Regionsrådet	1	1	1	1	1
Medarbejderne (+ = med stemmeret)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)
Elever/studerende (+ = med stemmeret)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)	2 heraf 1 (+)
Arbejdsmarkedets parter				2 eller flere	
Dimittendorganisationerne i forening					1
Valgt ved selvsupplering:					
Den videregående uddannelsessektor	1	1	1		
Grundskolesektoren i institutionens opland	1		1		
Erhvervsskolesektoren		1			
Erhvervslivet i lokalområdet/regionen ¹	1	1	1		
Foreninger for ledere eller bestyrelser ²	evt. 1	evt. 1	evt. 1		
Særligt udpegede ³	evt. 1	evt. 1	evt. 1		
Kompetence inden for uddannelsesudvikling og – kvalitetssikring				1 eller flere	1 eller flere
Kompetence inden for erhvervsliv og institutionsdrift, selveje og økonomi				1 eller flere	1 eller flere
Kompetence inden for udvikling og forskning					1 eller flere
Medlemmer med stemmeret	7-9	7-9	7-9	8-10	8-10
Medlemmer uden stemmeret	2	2	2	2	2

¹ Med særlige kompetencer inden for institutionsdrift, selveje og økonomi

² Med særlige uddannelsesfaglige kompetencer, evt. erfaring fra andre regulerede institutioner.

³ Med særlige uddannelsesfaglige kompetencer, evt. erfaring fra andre regulerede institutioner

Bilag 1

Undervisningsministeriet
Finansministeriet
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Kommissorium for analyse af uddannelsesområdets styringssystem

Af regeringens aftale med Dansk Folkeparti om strukturreform fremgår, at det almene gymnasium og hf, voksenuddannelsescentre og forberedende voksenundervisning inkl. ordblindeundervisningen, sygeplejerskeuddannelsen og radiografuddannelsen samt social- og sundhedsuddannelserne placeres i staten.

Institutionerne skal overgå til selveje og taxameterfinansiering i en ny og moderniseret form. Forud for overgangen til selveje og taxameterfinansiering skal gennemføres en generel analyse af styringssystemet med det formål at evaluere den nuværende styringsmodel.

Analysens formål er at tilvejebringe et grundlag for, at der politisk kan træffes beslutning om hvordan det nuværende styringssystem kan moderniseres, herunder hvordan styringen inden for de nye institutionsområder kan tilrettelægges.

Analysen omfatter nuværende og kommende regulerede institutionsområder under Undervisningsministeriet, dvs. institutioner, hvis primære opgave er at give undervisning, der fører til nationalt anerkendt kompetence.

Analysens vurderinger skal tage afsæt i de overordnede uddannelsespolitiske målsætninger om høj kvalitet i uddannelserne, høj gennemførelsesfrekvens, geografisk tilgængelighed til et bredt og varieret uddannelsesudbud og effektiv ressourceanvendelse. Det forudsættes, at styringssystemet skal sikre hensigtsmæssige rammebetingelser, der giver institutioner mulighed for at udmønte disse målsætninger konkret i forhold til lokale uddannelsesbehov og løsningsmuligheder.

Udvalget skal vurdere styringssystemets egnethed i forhold til at realisere de uddannelsespolitiske målsætninger. Analysen skal omfatte vurdering af selvejet, taxameterfinansieringen og samspillet med uddannelsesregler og

tilsyn ud fra en betragtning om, at disse fire styringsdimensioner tilsammen skal udgøre et hensigtsmæssigt og sammenhængende styringssystem, herunder:

- Styringen af kvalitet og resultater, herunder styringsredskaberne tilsyn, evalueringer, censorkorps og andre kvalitetssikringsmekanismer.
- Styring af institutionsstruktur, herunder styring via regelgrundlag og grundtilskud mv.
- Styring af udbud via udbudsgodkendelser af institutioner.
- Styring af institutionernes rammebetingelser, herunder styringsredskaberne, der især omfatter især selveje- og institutionslovgivning samt tilsynet.
- Styringen af økonomien, herunder styringsredskaberne, der især omfatter taxameterfinansiering, regler for bl.a. indtægtsdækket virksomhed samt tilsynet.

Analysen og vurderingen af selvejet og taxameterfinansieringen omfatter kun Undervisningsministeriets område.

Vurderingerne skal endvidere tage hensyn til, at institutionerne inden for de nye institutionsområder i udgangspunktet er særligt sårbare over for udsving i tilgang og aktivitet på grund af, at de - i modsætning til fx erhvervsskolerne - er "monoinstitutioner" og endvidere ofte er relativt små.

Analysen skal inddrage hidtidige erfaringer med styringen, og udvalget kan inddrage foreliggende kilder og tidligere analyser af styringsdimensionerne og styringssystemet i analysen.

Som resultat af den samlede vurdering kan der stilles anbefalinger til ændringer og justeringer af styringssystemet. Forslagene skal indeholde en belysning af de omfordelingsmæssige og økonomiske konsekvenser mellem uddannelser, institutioner/institutionstyper og regioner.

Udvalget skal også fremkomme med anbefalinger til rammer for det fremtidige bestyrelsesarbejde, herunder vedrørende kompetencer og sammensætning (interessevaretagelse, personlige kompetencer/partvalg, ansvar for institutionens samlede styring, medarbejder- og elevrepræsentation m.v.), samt samspelet mellem bestyrelser og ledelser på institutionerne.

Organisation og deltagere

Analysen forankres og gennemføres i et embedsmandsudvalg med deltagelse fra Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Undervisningsministeriet. Undervisningsministeriet er formand for udvalget.

Udvalget skal inddrage konkret viden om institutionsdrift, og udvalget kan herudover rekvirere bidrag til analysen fra særlige eksperter til belysning af forskellige delproblemstillinger.

Tidsplan

Analysen afrapporteres til undervisningsministeren inden 1. august 2005 med henblik på forelæggelse for Ø-udvalget og med henblik på, at udvalgets konklusioner kan indgå i grundlaget for lovgivning i folketingsåret 2005/06.

Bilag 2

Deltagere i udvalget for analyse af uddannelsesområdets styringssystem

Undervisningsministeriet:

Styrelseschef Lars Mortensen, Institutionsstyrelsen (formand).

Afdelingschef Jesper Rasmussen, Afdelingen for økonomiforvaltning, Institutionsstyrelsen.

Uddannelsesdirektør Roland Svarrer Østerlund, Afdelingen for erhvervsfaglige uddannelser.

Uddannelsesdirektør Jarl Damgaard, Afdelingen for gymnasiale uddannelser.

Kontorchef Jens Strunge Bonde, Departementschefens Sekretariat.

Finansministeriet:

Kontorchef Lise-Lotte Theilmand, 9. kontor.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling:

Vicedirektør Rene Bugge Bertramsen (kommitteret Rudolf Straarup, specialkonsulent Søren Nedergaard).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet:

Fm. Susanne Thaarup, 1. økonomiske kontor.

Sekretariat

Undervisningsministeriet:

Afdelingschef Jesper Rasmussen, Afdelingen for økonomiforvaltning, Institutionsstyrelsen (sekretariatsleder).

Chefkonsulent Jesper Nielsen, Departementschefens Sekretariat.

Undervisningsinspektør Jesper Jans, Afdelingen for gymnasiale uddannelser.

Chefkonsulent John T. Larsen, Afdelingen for erhvervsfaglige uddannelser.

Chefkonsulent Signe Thyhsen Philip, Afdelingen for økonomiforvaltning, Institutionsstyrelsen.

Chefkonsulent Lisbeth Iversen, Afdelingen for økonomiforvaltning, Institutionsstyrelsen.

Chefkonsulent Birgitte Thomsen, Styrelsessekretariatet, Institutionsstyrelsen.

Finansministeriet:

Chefkonsulent Peter Barslund, 9. kontor.

Bilag 3

Styringsanalysens referencegrupper

Repræsenterede foreninger og organisationer

Referencegruppen for bestyrelsesforeninger

Handelsskolernes Bestyrelsesforening
Danmarks Erhvervsskoleforening
CVU Bestyrelsesforening
Seminariernes Bestyrelsesforening

Referencegruppen for lederforeninger

HFI – Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser
FS - Foreningen af Skoleledere ved de tekniske Skoler
Foreningen af Danske Landbrugsskoler
Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centre
CVU-Rektorkollegiet
Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner
Rektorforeningen
Forstanderforeningen for VUC
Foreningen af ledere for social- og sundhedsuddannelserne
Rektorforsamlingen for Sygeplejerskeuddannelsen
Radiografuddannelsernes Rektorforsamling

Referencegruppen for lærerorganisationer

Danske Underviserorganisationers Samråd
Danmarks Lærerforening
Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere
Gymnasieskolernes Lærerforening
Ernærings- og Husholdningsøkonomaforeningen
BUPL - Forbundet for Pædagoger og Klubfolk
Handelsskolernes Lærerforening
Dansk Teknisk Lærerforbund
Dansk Sygeplejerråd

På webadressen <http://www.uvm.dk/kommunalreform/styringsanalyse/forside.htm?menuid=40> findes oversigt over deltagerne i referencegrupperne.

Bilag 4

Forslag til fremtidig sammensætning og udpegning af bestyrelserne på de enkelte institutionsområder

Med dette bilag fremlægges forslag til en fremtidig sammensætning af bestyrelserne for gymnasier og hf-kurser, VUC, SOSU-skoler, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og for CVU-/MVU-institutioner. Disse forslag er lavet med udgangspunkt i de generelle anbefalinger, som er beskrevet ovenfor, herunder, at hvor der ikke er særlige forhold, som tilsiger det, bør der tilstræbes ensartede regler for ensartede forhold for de forskellige områders vedkommende, idet en standardisering på tværs af de forskellige institutionsområder vurderes at være formålstjenlig.

Det bemærkes, at udnævnelsen af medlemmer ved selvsupplering skal ske i overensstemmelse med den formulerede kompetenceprofil, samt at disse medlemmer højst kan sidde to perioder.

A. Gymnasier og hf

Bestyrelserne for gymnasier og hf-kurser er bundet af aftalen om en strukturreform og lovgrundlaget herom samt regeringens tilsagn, for så vidt angår nogle af bestyrelsesmedlemmerne.

Det forudsættes, da de to institutionsformer ligger så tæt op ad hinanden i målgruppe og uddannelsesområde, at det vil være relevant at udforme reglerne om bestyrelser ens for de to institutionsformer.

Med udgangspunkt i aftalen om en strukturreform, Lov nr. 590 af 24. juni 2005 (L106 som vedtaget), de tilsagn, regeringen har givet under L 106's behandling i Folketinget og Pluss's anbefalinger kan en model for de kommende bestyrelser for gymnasier og hf-kurser være følgende:

- Et medlem, som udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening.

Dette medlemskab er forudsat i aftalen om en strukturreform og skal sikre en lokal repræsentation. Da det bør sikres, at hele institutionens opland dækkes af denne udpegning, vil det være hensigtsmæssigt, at mere end én kommune er med til at udpege medlemmet, såfremt institutionens opland strækker sig ud over kommunegrænsen. Udpegningsretten bør normalt ikke strækkes ud over institutionens opland, og det vil derfor ikke være sædvanligt, at alle kommunerne i regionen eller kommuneforeningen tillægges udpegningsretten.

- Et medlem, som udpeges af regionsrådet.

Dette medlemskab er forudsat i aftalen om en strukturreform og skal sikre en regional repræsentation. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt, at regionerne repræsenteres i bestyrelserne, når man tager regionernes koordinerende rolle i betragtning.

- Et medlem fra den videregående uddannelsessektor.

Dette medlem sikrer en aftagerinteresse i bestyrelsen, der kan sikre sammenhængen med det videregående uddannelsessystem. Det vil være relevant i forhold til udvikling af institutionens profil og kvalitetssikring af uddannelsen. Det vil være hensigtsmæssigt af hensyn til at sikre etablering af samarbejder mellem institutionen og aftagerne i regionen, hvis der fortrinsvis sker udpegning af repræsentanter fra regionen. Såfremt der konkret kan påpeges væsentlige fordele ved udpegning af en repræsentant uden for regionen, vil

dette også kunne ske. Der vil både kunne være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra den videregående uddannelsessektor. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra grundskolesektoren i institutionens opland.

Dette medlem skal sikre en leverandørinteresse samt en sammenhæng i uddannelsessystemet, således at der sikres et samarbejde mellem institutionen og grundskolerne i oplandet. Der vil som oftest være tale om en repræsentant for skolerne i én eller flere kommuner, alt afhængig af institutionens naturlige opland. Hensynet, til at der skal være tale om en leverandørinteresse, betyder, at det ikke vil være muligt at udpege forældre fra skolebestyrelsen. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra erhvervslivet i lokalområdet/regionen.

Dette medlem sikrer, at der er kompetencer i forhold til selveje og økonomi, ligesom det vil sikre en tilknytning til det omkringliggende arbejdsmarked. Lokalområdet må fortolkes bredt, idet også regionsrådets repræsentant i strukturaftalen anses for en repræsentant fra lokalområdet. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- To medlemmer, som udpeges af institutionens medarbejdere, og hvoraf den ene har stemmeret.

For at sikre medinddragelse af medarbejderne skal det ene medlem have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer. Dette vil dog forudsætte en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, idet ministeriet i aftalen om en strukturreform er bundet til at give medarbejderne på gymnasier og hf-kurser samme vilkår som medarbejdere på institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der skal således være sammenfald mellem bestyrelseskonstruktioner på disse områder.

- Elev-/kursistrådet udpeger to medlemmer, hvoraf den ene har stemmeret.

Antallet fremgår af ændringsforslaget til L 106 og er begrundet i en sikring af kontinuiteten i elevrepræsentationen. Elever under 18 år kan ikke tillægges stemmeret i bestyrelsen.

Udover disse medlemmer vil der være mulighed for at udpege et til to yderligere medlemmer med nedenstående kompetencer. Disse er gjort valgfrie, idet de særlige kompetencer, som her er opstillet, kan være dækket af andre bestyrelsesmedlemmer:

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege et medlem repræsenterende lokale eller landsdækkende foreninger for ledere eller bestyrelser for regulerede selvejende institutioner eller eventuelt frie gymnasier og hf-kurser.

Medlemmet kan sikre, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til at sikre kvalitet i uddannelsen, kendskab til selvejet og institutionsledelse. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

Med formuleringen ”regulerede selvejende institutioner” sigtes både til de statsligt selvejende institutioner, erhvervsskoler, CVU’er og enkeltstående MVU-institutioner. Herudover er medtaget de frie gymnasier og hf-kurser, idet de også kan have relevante kompetencer i forhold til selveje og kvalitetssikring af uddannelsen. Det kræver lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege en person med særlige kompetencer som medlem af bestyrelsen ud over de oven for nævnte medlemmer. Medlemmet skal sikre bestyrelsen en gennemslagskraft udadtil og således fungere som en ambassadør/kontaktformidler/isbryder i forhold til eksterne kontakter.

Forslaget resulterer i en bestyrelse på syv til ni medlemmer med stemmeret. Herudover tilforordnes en medarbejder og en elev. Størrelsen beror på, om bestyrelsen benytter muligheden for at udpege en repræsentant fra institutionslederforeningerne og en person med særlig kompetence.

B. VUC

I modsætning til det almene gymnasium og hf indeholder strukturaftalen ikke nogle tilkendegivelser med hensyn til bestyrelsesmodellen for VUC'erne.

Hvad angår de tilsagn, som er givet i forbindelse med behandlingen af L 106 i Folketinget med hensyn til sagkundskaben vedrørende voksenpædagogisk miljø i bestyrelsen, skal det nævnes, at det alene omhandler den situation, hvor et VUC lægges sammen med en anden institutionstype. Dette har som forudsætning, at den voksenpædagogiske sagkundskab generelt er til stede på VUC'er.

VUC'erne har hidtil haft en centerbestyrelse. Sammensætningen af bestyrelsen er reguleret i §§ 2-3 i bekendtgørelsen om voksenuddannelsescentre, som er udstedt med hjemmel i lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre. Sammensætningen omfatter bl.a. repræsentanter fra amtskommunen, kommunen, arbejdsmarkedets parter, medarbejdere og kursister.

Med udgangspunkt i de overvejelser, forligspartierne bag strukturreformen har gjort sig på gymnasie- og hf-området, de tilsagn, som er givet under behandlingen af L 106 i Folketinget og Pluss's anbefalinger kan en ny model for bestyrelsessammensætningen for et VUC være følgende:

- Et medlem, som udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening.

Hermed opnås en lokal repræsentation. Det skal sikres, at hele institutionens opland dækkes af denne udpegning, og det vil derfor være hensigtsmæssigt, at mere end én kommune er med til at udpege medlemmet, såfremt institutionens opland strækker sig ud over kommunegrænsen. Udpegningsretten bør ikke strækkes ud over institutionens opland, og det vil derfor ikke være sædvanligt, at alle kommunerne i regionen eller kommuneforeningen tillægges udpegningsret.

- Et medlem, som udpeges af regionsrådet.

Hermed opnås en regional repræsentation. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt, at regionerne repræsenteres i bestyrelserne, regionernes koordinerende rolle taget i betragtning.

- Et medlem fra den videregående uddannelsessektor, hvis institutionen udbyder hf eller stx som studieforberedende enkeltfagsundervisning eller studenterkursus.

Dette sikrer en aftagerinteresse i bestyrelsen, der kan sikre sammenhængen med det videregående uddannelsessystem. Det vil være relevant i forhold til udvikling af institutionens profil og kvalitetssikring af uddannelsen. Det vil være hensigtsmæssigt, hvis der fortrinsvis sker udpegning af repræsentanter fra regionen af hensyn til at sikre etablering af samarbejder mellem institutionen og aftagerne i regionen. Såfremt der konkret kan påpeges væsentlige fordele ved udpegning af en repræsentant uden for regionen, vil dette også kunne ske. Der kan være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra den videregående uddannelsessektor. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra erhvervsskolesektoren.

Medlemmet sikrer en kompetence i bestyrelsen, der kan varetage den uddannelsesmæssige sammenhæng med bl.a. AMU og erhvervsuddannelserne. Det vil også være relevant i forhold til udvikling af institutionens profil og kvalitetssikring af uddannelserne. Det vil umiddelbart være mest hensigtsmæssigt, hvis der fortrinsvis sker udpegning af repræsentanter fra regionen af hensyn til at sikre etablering af samarbejder mellem institutionen og aftagerne i regionen, herunder etablering af driftsoverenskomster. Der kan være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra AMU- og/eller erhvervsskolesektoren. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra erhvervslivet i lokalområdet/regionen.

Medlemmet sikrer, at der er kompetencer i forhold til selveje og økonomi, ligesom det vil sikre en tilknytning til det omkringliggende arbejdsmarked. Lokalområdet må fortolkes bredt, idet også regionsrådets repræsentant i strukturaftalen anses for en repræsentant fra lokalområdet. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- To medlemmer, som er udpeget af medarbejderne, og hvoraf den ene har stemmeret.

For at sikre medinddragelse af medarbejderne skal det ene medlem have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer.

- Eleverne/kursisterne udpeger to medlemmer, hvoraf den ene har stemmeret.

Det ene medlem skal have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer. Hvad angår kursistrepræsentationen er der i forbindelse med behandlingen af L 106 givet tilsagn om, at elev-/kursistrådet udpeger repræsentanterne for kursistrådet.

Udover disse medlemmer vil der være mulighed for at udpege et til to yderligere medlemmer med nedenstående kompetencer. Disse er gjort valgfrie, idet de særlige kompetencer, som her er opstillet, kan være dækket af andre bestyrelsesmedlemmer:

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege et medlem repræsenterende lokale eller landsdækkende foreninger for ledere eller bestyrelser for regulerede selvejende institutioner eller frie gymnasier og hf-kurser.

Medlemmet kan sikre, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til at sikre kvalitet i uddannelsen, kendskab til selvejet og institutionsledelse. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

Med formuleringen ”regulerede selvejende institutioner” sigtes både til de statsligt selvejende institutioner, til erhvervsskolerne, CVU’er og enkeltstående MVU-institutioner. Herudover er medtaget de frie gymnasier og hf-kurser, idet de også kan have relevante kompetencer i forhold til selveje og kvalitetssikring af uddannelserne. Det kræver lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege en person med særlige kompetencer som medlem af bestyrelsen ud over de oven for nævnte medlemmer.

Medlemmet skal sikre bestyrelsen en gennemslagskraft udadtil og således fungere som en ambassadør/kontaktformidler/isbryder i forhold til eksterne kontakter.

Forslaget resulterer i en bestyrelse på syv til ni medlemmer. Herudover tilforordnes en medarbejder og en elev. Størrelsen beror på, om bestyrelsen benytter muligheden for at udpege en repræsentant fra institutionslederforeningerne og en person med særlig kompetence.

C. SOSU-skoler

I modsætningen til det almene gymnasium og hf indeholder strukturaftalen ikke nogle tilkendegivelser med hensyn til bestyrelsesmodellen på SOSU-området.

SOSU-skolerne er imidlertid omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Det indebærer, at de som udgangspunkt er omfattet af bestyrelsesmodellen på dette område. § 5 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse regulerer bestyrelsens størrelse og sammensætning, herunder paritet med hensyn til arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentation, m.m.

Ønskes en anden bestyrelsesmodel lovfæstet end den, der er beskrevet i § 5, vil det derfor som udgangspunkt kræve lovændring. Undervisningsministeren kan dog i særlige tilfælde fravige bestemmelsen. I lovbemærkningerne til L 106 er der specifikt taget stilling hertil. Det fremgår således, at med hensyn til bestyrelsessammensætningen på SOSU-skolerne er det på grund af institutionernes egenart og profil tanken at benytte muligheden i lovens § 5, stk. 8 til at godkende en anden sammensætning end den, som følger af lovens § 5, stk. 2, såfremt den midlertidige bestyrelses udkast til vedtægt indeholder forslag herom.

Med udgangspunkt i de overvejelser, forligspartierne bag strukturreformen har gjort sig på gymnasie- og hf-området, de tilsagn, der er givet i forbindelse med behandlingen af L 106 i Folketinget, og Pluss's anbefalinger, kan en alternativ model for bestyrelsessammensætningen for SOSU-skolerne være følgende:

- Et medlem, som udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening.

Hermed opnås på en og samme tid en lokal og en praktikplads-/aftagerrepræsentation. Det skal sikres, at hele institutionens opland dækkes af denne udpegning, og det vil derfor være hensigtsmæssigt, at mere end én kommune er med til at udpege medlemmet, såfremt institutionens opland strækker sig ud over kommunegrænsen. Udpegningsretten bør ikke strækkes ud over institutionens opland, og det vil derfor ikke være sædvanligt, at alle kommunerne i regionen eller kommuneforeningen tillægges udpegningsret.

- Et medlem, som udpeges af regionsrådet.

Hermed opnås på en og samme tid en regional og en praktikplads/aftagerrepræsentation. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt, at regionerne repræsenteres i bestyrelserne, når man tager regionernes koordinerende rolle i betragtning.

- Et medlem fra den videregående uddannelsessektor, der kan dække institutionens uddannelsesprofil inden for det sundhedsfaglige, det sociale og det pædagogiske område.

Medlemmet sikrer en aftagerinteresse i bestyrelsen, der kan sikre sammenhængen med det videregående uddannelsessystem. Det vil være relevant i forhold til udvikling af institutionens profil og kvalitetssikring af uddannelserne. Det vil være hensigtsmæssigt af hensyn til at sikre etablering af samarbejder mellem institutionen og aftagerne i regionen, hvis der fortrinsvis sker udpegning af repræsentanter fra regionen. Såfremt der konkret kan påpeges væsentlige fordele ved udpegning af en repræsentant uden for regionen, vil

dette også kunne ske. Der vil både kunne være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra den videregående uddannelsessektor. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra grundskolesektoren i institutionens opland - som leverandør til SOSU-uddannelserne.

Medlemmet skal sikre en leverandørinteresse samt en sammenhæng i uddannelsessystemet, idet der herved sikres et samarbejde mellem institutionen og skolerne i oplandet. Der vil som oftest være tale om en repræsentant for skolerne i én eller flere kommuner, alt afhængig af institutionens naturlige opland. Hensynet til, at der skal være tale om en leverandørinteresse, betyder, at det ikke bør være muligt at udpege forældre fra skolebestyrelsen. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- Et medlem fra erhvervslivet i lokalområdet/regionen, der også besidder kompetencer inden for f.eks. selveje og økonomi.

Medlemmet sikrer, at der er kompetencer i forhold til selveje og økonomi, ligesom det vil sikre en tilknytning til det omkringliggende arbejdsmarked. Lokalområdet må fortolkes bredt, idet også regionsrådets repræsentant i strukturaftalen anses for en repræsentant fra lokalområdet. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

- To medlemmer, som udpeges af institutionens medarbejdere, og hvoraf den ene har stemmeret.

For at sikre medinddragelse af medarbejderne skal det ene medlem have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer. Dette vil dog eventuelt forudsætte en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som SOSU-skolerne er omfattet af jf. ovenfor.

- Elev-/kursistrådet udpeger to medlemmer, hvoraf den ene har stemmeret.

Antallet er begrundet i en sikring af kontinuiteten i elevrepræsentationen. Elever under 18 år kan ikke tillægges stemmeret i bestyrelsen. I forhold til eleverne i SOSU-uddannelserne skal det også nævnes, at de typisk har forholdsvis korte skoleperioder, hvorfor deres tilknytning til institutionen kan være begrænset.

Udover disse medlemmer vil der være mulighed for at udpege et til to yderligere medlemmer med nedenstående kompetencer. Disse er gjort valgfrie, idet de særlige kompetencer, som her er opstillet, kan være dækket af andre bestyrelsesmedlemmer:

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege et medlem repræsenterende lokale eller landsdækkende foreninger for ledere eller bestyrelser for regulerede selvejende institutioner eller eventuelt frie gymnasier og hf-kurser.

Medlemmet kan sikre, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til at sikre kvalitet i uddannelsen, kendskab til selveje og institutionsledelse. Det anbefales, at medlemmet udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering.

Med formuleringen ”regulerede selvejende institutioner” sigtes både til de statsligt selvejende institutioner, til erhvervsskolerne, CVU’er og enkeltstående MVU-institutioner. Herudover er medtaget de frie gymnasier og hf-kurser, idet det ikke kan afvises, at de også kan have relevante kompetencer i forhold til selvejet og kvaliteten af uddannelsen. Det kræver lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Bestyrelsen kan få mulighed for at udpege en person med særlige kompetencer som medlem af bestyrelsen ud over de oven for nævnte medlemmer.

Medlemmet skal sikre bestyrelsen en gennemslagskraft udadtil og således fungere som en ambassadør/kontaktformidler/isbryder i forhold til eksterne kontakter.

Forslaget resulterer i en bestyrelse på syv til ni medlemmer. Herudover tilforordnes en medarbejder og en elev. Størrelsen beror på, om bestyrelsen benytter muligheden for at udpege en repræsentant fra institutionslederforeningerne og en person med særlig kompetence.

D. Erhvervsskoler mv.

Spørgsmålet om bestyrelsessammensætning og udpegning af bestyrelsesmedlemmer på de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner er reguleret i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse § 5, stk. 2. En lovændring er i givet fald nødvendig, såfremt sammensætningen af bestyrelserne på disse institutioner skal ændres i tråd med de overvejelser, som er beskrevet for de øvrige institutionstyper.

Med udgangspunkt i de overvejelser, forligspartierne bag strukturreformen har gjort sig på gymnasium- og hf-området, de tilsagn, der er givet i forbindelse med behandlingen af L 106 i folketinget og Pluss's anbefalinger kan en alternativ model for bestyrelsessammensætningen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse være følgende:

- Et medlem, som udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening.

Medlemmet skal sikre en lokal repræsentation. Da det bør sikres, at hele institutionens opland dækkes af denne udpegning, vil det være hensigtsmæssigt, at mere end én kommune er med til at udpege medlemmet, såfremt institutionens opland strækker sig ud over kommunegrænsen. Udpegningsretten bør normalt ikke strækkes ud over institutionens opland, og det vil derfor ikke være sædvanligt, at alle kommuner i regionen eller kommuneforeningen tillægges udpegningsret.

- Et medlem, som udpeges af regionsrådet.

Medlemmet sikrer en regional repræsentation. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt, at regionerne er repræsenteret i bestyrelserne, regionernes koordinerende rolle taget i betragtning.

- To eller flere medlemmer med indsigt i arbejdsmarkedsforhold, og som udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagersiden.

Medlemmerne sikrer et kendskab til aftager- og dimittendforhold, hvilket har betydning for udvikling af institutionens profil, kvalitetssikring af uddannelserne, etablering af samarbejder mellem institutionen og praktikvirksomheder såvel som en tæt tilknytning til det arbejdsmarked, uddannelserne skal orientere sig imod. Sådanne medlemmer kan fungere som ambassadører/kontaktformidlere/isbrydere i forhold til eksterne kontakter generelt og ikke mindst til aftagerne i regionen.

Herudover vil der være en række kompetencer, som skal varetages af et eller flere medlemmer af bestyrelsen. Det anbefales for disse områders vedkommende, at medlemmerne udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering:

- Et eller flere medlemmer med kompetencer inden for uddannelsesudvikling og -kvalitetssikring.

Medlemmet/medlemmerne sikrer, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til udvikling af institutionens profil, kvalitetssikring af uddannelserne og sammenhæng med det øvrige uddannelsessystem. Der kan være tale om kompetencer såvel inden for de erhvervsfaglige, de erhvervsgymnasiale som de

videregående uddannelser, ligesom der vil kunne være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra uddannelsessektoren. Det vil kræve en lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Et eller flere medlemmer fra erhvervslivet og med kompetencer inden for institutionsdrift, selveje og økonomi og/eller særlige kompetencer.

Medlemmet/medlemmerne kan sikre, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til selveje, økonomi og institutionsledelse. Der kan både være tale om personer fra erhvervslivet i lokalområdet/regionen og personer repræsenterende lokale eller landsdækkende foreninger for ledere eller bestyrelser for regulerede selvejende institutioner eller eventuelt frie gymnasier og hf-kurser. Et medlem med særlige kompetencer vil skulle sikre bestyrelsen gennemslagskraft udadtil og fungere som en ambassadør/kontaktformidler/isbryder i forhold til eksterne kontakter.

Med formuleringen ”regulerede selvejende institutioner” sigtes både til de statsligt selvejende institutioner, til erhvervsskolerne, CVU’er og enkeltstående MVU-institutioner. Herudover er medtaget de frie gymnasier og hf-kurser, idet de også kan have relevante kompetencer i forhold til selveje og kvalitetssikring af uddannelserne. Det kræver lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- To medlemmer udpeget/valgt af medarbejderne, og hvoraf den ene har stemmeret.

For at sikre medinddragelsen af medarbejderne skal det ene medlem have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer. I henhold til aftalen om en strukturreform er ministeriet bundet til at give medarbejderne på gymnasier og hf-kurser samme vilkår som medarbejdere på institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der skal derfor være sammenfald mellem disse to bestyrelseskonstruktioner på dette område. Forslaget vil forudsætte en ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

- To medlemmer udpeget/valgt af eleverne, og hvoraf den ene har stemmeret.

Antallet er begrundet i en sikring af kontinuiteten i elevrepræsentationen. Elever under 18 år kan ikke tillægges stemmeret i bestyrelsen.

Den samlede størrelse kommer til at afhænge af antallet af de af det lokale arbejdsmarked udpegede personer samt de personer, som skal dække de institutionelle og uddannelsesmæssige kompetencekrav. Samlet set bør bestyrelsen dog maksimalt bestå af ti personer ud over den ene medarbejder uden stemmeret og den ene elev ligeledes uden stemmeret.

E. CVU/MVU

CVU-/MVU-området er reguleret i lov om center for videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser mv. (selvejeloven – lbk. 1256 af 2. december 2002).

For såvel betingede som ubetingede CVU-institutioner og de enkeltstående MVU-institutioner, dvs. institutioner, som ikke er stifter eller partner i et CVU, men ligeledes omfattet af reguleringen i selvejeloven, vil en lovændring være nødvendig, såfremt sammensætningen af bestyrelserne på disse institutioner skal ændres i tråd med de overvejelser, som er beskrevet for de øvrige institutionstyper.

Med udgangspunkt i de overvejelser, forligspartierne bag strukturreformen har gjort sig på gymnasie- og hf-området, de tilsagn, der er givet i forbindelse med behandlingen af L 106 i Folketinget og Pluss’s

anbefalinger kan en alternativ model for bestyrelsessammensætningen i CVU-bestyrelserne og i de enkeltstående MVU-institutioners bestyrelser være følgende:

- Et medlem, som udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening.

Medlemmet skal sikre en lokal repræsentation. Da det bør sikres, at hele institutionens opland dækkes af denne udpegning, vil det være hensigtsmæssigt, at mere end én kommune er med til at udpege medlemmet, såfremt institutionens opland strækker sig ud over kommunegrænsen. Udpegningsretten bør normalt ikke strækkes ud over institutionens opland, og det vil derfor ikke være sædvanligt, at alle kommuner i regionen eller kommuneforeningen tillægges udpegningsret.

- Et medlem, som udpeges af regionsrådet.

Medlemmet sikrer en regional repræsentation. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt, at regionerne er repræsenteret i bestyrelserne, regionernes koordinerende rolle taget i betragtning.

- Et medlem, som udpeges af dimittendorganisationerne i forening.

Medlemmet sikrer et kendskab til dimittendforhold, hvilket har betydning for kvalitetssikring af uddannelserne, etablering af samarbejder mellem institutionen og praktikvirksomheder såvel som en tæt tilknytning til det arbejdsmarked, uddannelserne skal orientere sig imod. Sådanne medlemmer kan også fungere som ambassadører/kontaktformidlere/isbrydere i forhold til eksterne kontakter generelt.

Herudover vil der være en række kompetencer, som skal varetages af et eller flere medlemmer af bestyrelsen. Det anbefales for disse områders vedkommende, at medlemmerne udpeges af bestyrelsen ved selvsupplering:

- Et eller flere medlemmer fra erhvervslivet og med kompetencer inden for institutionsdrift, selveje og økonomi og/eller særlige kompetencer.

Medlemmet kan sikre, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til selveje, økonomi og institutionsledelse. Der kan både være tale om personer fra erhvervslivet i lokalområdet/regionen og personer repræsenterende lokale eller landsdækkende foreninger for ledere eller bestyrelser for regulerede selvejende institutioner eller eventuelt frie gymnasier og hf-kurser. For så vidt angår institutioner inden for det erhvervsøkonomiske og tekniske område, vil det være relevant med en repræsentant fra det lokale og regionale erhvervsliv. Et medlem med særlige kompetencer vil kunne sikre bestyrelsen gennemslagskraft udadtil og fungere som en ambassadør/kontaktformidler/isbryder i forhold til eksterne kontakter.

Med formuleringen ”regulerede selvejende institutioner” sigtes både til de statsligt selvejende institutioner, til erhvervsskolerne, CVU’er og enkeltstående MVU-institutioner. Herudover er medtaget de frie gymnasier og hf-kurser, idet de også kan have relevante kompetencer i forhold til selveje og kvalitetssikring af uddannelserne. Det kræver lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Et eller flere medlemmer med kompetencer inden for uddannelsesudvikling og -kvalitetssikring.

Medlemmet sikrer, at der i bestyrelsen er kompetencer inden for det fagområde, som institutionens uddannelse hører til, hvilket har betydning i forhold til udvikling af institutionens profil, kvalitetssikring af uddannelsen og sammenhængen med det øvrige uddannelsessystem. Der vil kunne være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer eller andre fra uddannelsessektoren, eller et medlem, som er udpeget af slutbrugerne

(eksempelvis en patientforening) eller andre interessegrupper med væsentlig interesse i uddannelserne. Medlemmet skal sikre kvalitets sikring af uddannelsen. Det vil kræve en lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- Et medlem med kompetencer inden for udvikling og forskning.

Medlemmet sikrer, at der i bestyrelsen er kompetencer i forhold til institutionens forskningstilknøytning og kvalitetssikring af uddannelserne såvel som til sammenhængen med det øvrige uddannelsessystem. Medlemmet vil også repræsentere aftagerinteresser i forhold til videreuddannelse på kandidat- og masterniveau. Der vil kunne være tale om ledere, bestyrelsesmedlemmer, forskere eller andre fra universitets- og forskningssektoren. Det vil kræve en lovændring, såfremt det skal være muligt at sidde i bestyrelsen for flere institutioner inden for samme institutionsform.

- To medlemmer, som er udpeget af medarbejderne, og hvoraf den ene har stemmeret.

For at sikre medinddragelse af medarbejderne skal det ene medlem have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer.

- To medlemmer udpeget af de studerendes råd, og hvoraf den ene har stemmeret.

Det ene medlem skal have stemmeret på lige fod med bestyrelsens øvrige medlemmer.

Samlet antal bestyrelsesmedlemmer beløber sig hermed til otte til ti personer med stemmeret. Herudover tilforordnes en medarbejder og en studerende. Den samlede størrelse beror på, om bestyrelsen benytter muligheden for at udpege en slutbrugerrepræsentant og en person med særlig kompetence.

Studiebestyrelserne er ikke omfattet af ovennævnte, men bør være et fagligt organ og dermed en dynamisk og kreativ ramme om udviklingen af uddannelserne. Repræsentanter for aftagerverdenen og faglige kapaciteter, f.eks. fra universitetsverdenen, vil med denne funktion være oplagte medlemmer af studiebestyrelser.